

Poetsen met cola

Over de wonderbaarlijke mogelijkheden van Coca-Cola, anders dan gebruik als frisdrank, zijn tal van volksverhalen in omloop. In de tijd dat auto's en motoren nog volop in het chroom zaten - vóór de kunststofbumpers - zou cola een probaat middel zijn geweest om de roestige plekken weer schoon te krijgen. Daarvoor, wil het verhaal, is het wel nodig alu-miniumfolie te dopen in de cola en dan daarmee te poetsen.

Verstopte afvoerbuizen zouden weer vlot doorlopen na een blikje cola. Vlekken in kleding of op porselein verdwijnen als sneeuw voor de zon met cola. Stuivers en roestige spijkers blinken weer na een nachtje in de bruine vloeistof en vastzittende, roestige schroeven schijnen na behandeling met Coca-Cola te kunnen worden losgedraaid. Zelfs door een vrouw.

Cola wordt ook destructieve krachten toegeschreven. Een populair verhaal is dat Coca-Cola door verf en metaal kan 'eten' en dat het nagels kan oplossen. De frisdrank zou ook rauw vlees oplossen en het glazuur van een tand zou een nachtje cola evenmin overleven.

Er is een niet te controleren verhaal over een Braziliaanse arbeider die in een bak cola was gevallen. Alleen de kunststoffen knoopjes van zijn overhemd werden teruggevonden. Het *Nieuw Lexicon van hardnekkige misverstanden* meldt dat Christoph Drösser, redacteur bij de Duitse krant *Die Zeit*, de proef op de som nam. Hij legde een stuk rundvlees te weken in de Coca-Cola en ontdekte dat dit onherkenbaar was veranderd.

Drösser: 'Na 24 uur in deze ca-feïnedrank gelegen te hebben, is het stuk runderfilet donkerbruin en zeer brokkelig geworden en het ruikt niet bepaald lekker.'

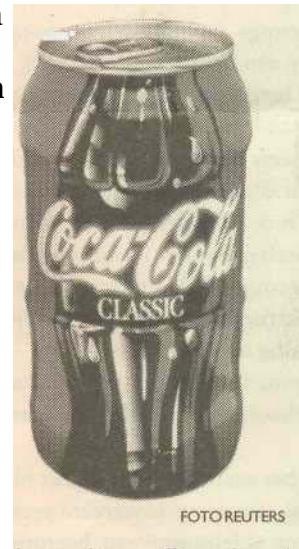
'De bruine kleurstof van de cola ligt in vieze vlokken op het troebele brouwsel, waarop zich een bruine schuimlaag heeft gevormd.'

Dat Coca-Cola zo goed ontroest en blinkend schoon maakt, komt volgens een woordvoester van de producent door het fosforzuur dat in de drank zit. 'Maar het werkt even goed met andere frisdranken.' Dat is niet helemaal waar, denkt ing. Peter Overkamp van de afdeling Corrosietechnologie en Elektrochemie van de Technische Universiteit Delft.

'In Coca-Cola zit fosforzuur en in de meeste andere frisdranken zit citroenzuur. Coca-Cola is iets zuurder dan de meeste frisdranken en lost daarom roest waarschijnlijk iets beter op dan die andere frisdranken.'

Coca-Cola mag dan in de huishouding onmisbaar lijken, maar is het wel goed voor de maag? Overkamp: 'Bij mijn weten is Coca-Cola niet slecht voor de maag, want er zit meer in dan fosforzuur. Bovendien bestaat het maag-zuur uit het agressieve zoutzuur dat zuurder is.' Overkamp wordt bijgevallen door Martin Boelaars, uitvoerend secretaris van het Nederlands Corrosiecentrum. 'Dat stuivers en roestige spijkers zo blinkend schoon worden, is een gevolg van het oplossen van het oxidelaagje door de zuren.'

De verkleuring van de stuiver wordt veroorzaakt door koperoxide of

koperzouten, legt Boelaars uit. Met een paar druppels cola wordt koperoxide omgezet in een oplosbaar zout, dat kan dan worden afgewassen.' Ook roest, eigenlijk ijzeroxide, wordt op deze wijze door cola verwijderd. Boelaars: 'Het gaat eigenlijk op voor alle materialen met een oxidelaagje, zoals zink, tin, nikkel, aluminium. Alleen duurt het oplossen bij het ene materiaal langer dan bij het andere.' Dat klopt in elk geval. Stuivers zijn ter redactie in een paar uur blinkend. Een roestige fietsbel moest duidelijk langer.

Suzanne Baart